

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Ιαν. 1969 / Ιουν. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κοσμοπόλις)... **ΚΟΡΦΟΒΟΥΝΙΟΝ**
(παλαιότερον ὄνομα: **Μ. ΠΡΕΝΙΣΤΑ**), Ἐπαρχίας... **ΑΡΙΤΗΣ**,
Νομοῦ... **Α. Ρ. Τ. Η. Ζ.**
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... **Ἀριστείδης**
Φ. Παπαῖς... ἐπάγγελμα... **Διδάσκαλος**
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... **Ἐλίας - Κορφοβουνίου - Φιλαδέφειας**
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... **40**
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... **Γεωργίος Φρ. Κεφύς**

ἡλικία... **80**... γραμματικαὶ γνώσεις... **Γραμμικὴ**
τόπος καταγωγῆς... **Κορφοβουνίου**
Ἄρτης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; **Ἡ δὲ βοσκήν ἐκτελεῖται ἐνταῦθα**
προσφύγοντο διὰ βοσκὴν τῶν βοτῶν καὶ διὰ χοιράκια
διὰ σποράν.
Ἐπὶ αὐτὰ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; **Ἐν τῇ χωρὶς χωρίζονται**
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς τούτους ἀνῆκον Χαρὶ - Μοῦν
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; **Διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του**
καὶ διανέμει αὐτὴν μετὰ θάνατον
ἐνίοτε δίδει καὶ μερίδιον εἰς τοὺς
ἕκαστον τέκνα του.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Ἀσχολοῦνται καὶ ἐξ ἀμφοτέρων

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Ἀσχολοῦνται

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Οἱ χωρικοὶ δίδονται 30% θεωροῦν παραγωγὴν ἐκρίνεται ὡς ὑπερβολικὴ

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος *χωρικοὶ*

Στὰ νημέρια ἐργάζοντο οἱ ἴδιοι μετὰ ἀλλήλων βοηθῶνται

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *Ἐξεδιόρηναν στὰ νημέρια τῶν πατρῶν χωρῶν*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Ὁχι

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

..... *Με ζωϊκὴν κόπρον καὶ με ἐκκαῖον
ὡς σπασοῦσαν (καλαμιά, χέρσι κ.τ.λ.)*

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

ὡς τοῦ ἐτος 1936 καὶ ἐκτετατῶς

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

ὡς τοῦ ἐτος 1930 (1908)

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο τοῦ μετόξινου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. <i>χυροτάβ</i>	4. <i>χυνὴ</i>	7. <i>εταβαρ</i>	10. <i>μυτιδί</i>
2. <i>η</i>	5. <i>ε. Τερά</i>	8. <i>ε. τεράνια</i>	
3. <i>ἀρετροπόδα</i>	6. <i>ε. κάβαρ</i>	9. <i>σι. βαλμα</i>	

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)

μετὰ τοῦ 1950

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

ὄχι

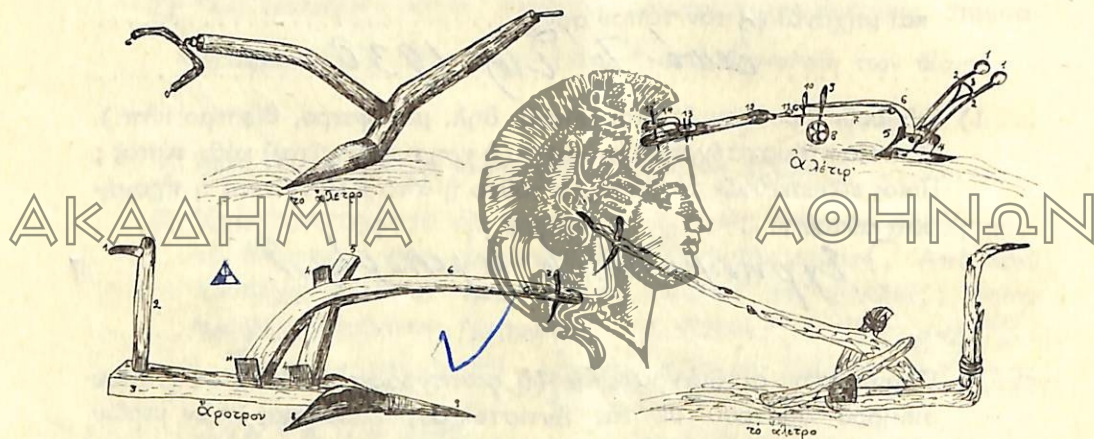
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....^{σχ1}

5) Μηχανή ἀλωνισμού^{σχ1}

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

.....^{Μητόησοι τεχνίται (ἀγροῦντες) καὶ μύθοι τῶν οἰ. γεωργῶν}.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

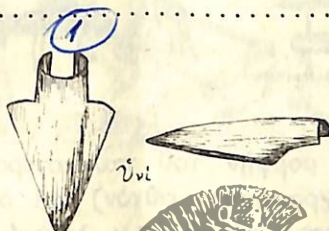
1. ^{Χειρολαβή}	6. ^{σταβάρ}	11.
2. ^{...}	7. ^{...}	12.
3. ^{ἀνεφορὸς}	8. ^{...}	13.
4. ^{...}	9. ^{...}	14.
5. ^{...}	10. ^{...}	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

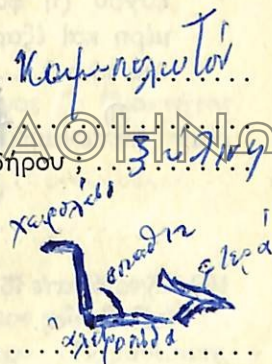
- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... 1 σίλας μορφῆς, ὡς τοῦ ἐκλήματος (1)

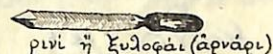
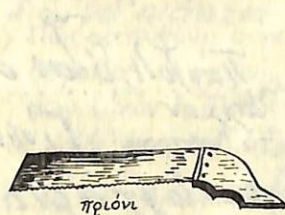
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... καμπυλωτόν.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)

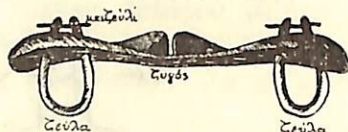
σκεπάρνι - πριόνι - ἀρίδα - ξυλοφάϊ

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοεῖαι*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν; *δύο*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
..... *ναι*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῦλες, πιζεῦ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ζυγός

ζυγός

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε
αὐτόν).

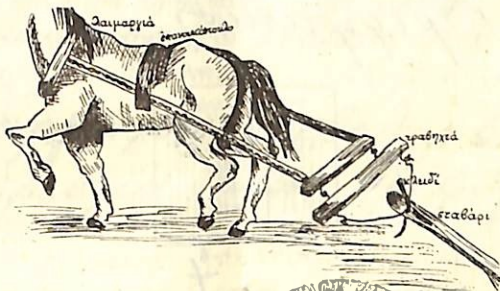
μασχάλη καὶ ἀσκαλί

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *πάντοτε διὰ δύο*
ἐρίου παρὰ (σημερὶν) μετ' ἑξῆς.
Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζεύξιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Γίνεται*

μόνον μετ' ἄροτρο ὡς καὶ ἐκ φωτογραφίας (σελ. 12)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

~~Not a test~~
WS Martin Exp. W.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ὄργου ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

η συνήθεια εις τὸν τόπον σας

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Τοποθετοῦν τὸ ξύλο...*

εί δυνατόν και φωτογραφίαν) Τοποθετούν το Τυρό στο
Παίγδο των Βωδίων, δένουν τις γυνήδες. Συνδέουν το άρσεν
με το μάσχαλι. Δένουν από ένα σχοινί στα υπαρκτά
και το έλκυσαν με το χερσάκι. Τίτλος ?

2) Πώς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Τὸ ἴδιον ἀλλὰ διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν ὑφ' ὅρου μετὰ τοῦ ζυγοῦ χρησιμοποιοῦν ἕνα ζυγὸν ποῦ εἶναι δύο ἀντὶ καὶ σιδηρεῖαι θύραι διὰ τὰ πλάττειται ἀπὸ τὸ ἀροστῆρ καὶ τὸ ζυγόν*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Μεγαλὸν τὸ ἐποίησεν ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἑαυτοὺς
ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ᾧ ἔστε.

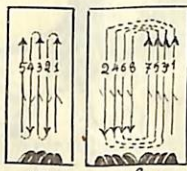

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

..... *περιφερειακῶς*

α

β

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

..... *σε σπορίῃ*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακίαν ;

..... *με αὐλακίῃ*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

..... *σε χωράφια, ποὺ δὲν πλημνε τὸ ξευτερι (πλεονά)*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἄροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθεῶς, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

κατὰ τὸ ἔργωμα βαθιά... κατὰ τὸ δι.β.θ.ι. σταυροῦ καὶ κατὰ τὸ εἶδος. Ἐγίνετο καὶ τριβόρι ὅταν τὸ χωράφι ἦτο σκληρό καὶ σκληροῦ. Τέλος ἡ σπορὰ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Διὰ τὸ σιτάρι μόνον ἄρρωμα καὶ μελὶ σπορά - διὰ τὸν ἀραβοσίτου καὶ ἑλὶκα εἶδη καὶ ἑρρίμαλα.

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

ὀργωμα - διβόλ - σπορα - γύρισμα. ἔτσι εἰς φυτὸν σιταροῦ

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Ποτὴν ἑρρίμαλα εἰς ὅλον τὸν χρόνον καὶ κατὰ τὸν καιρὸν ἑρρίμαλα

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἕως δύο χρονία

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ...

διὰ τὸν σίτον δύο - διὰ ἀραβοσίτου ἑρρίμαλα καὶ ἑρρίμαλα

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

τροβὰ καὶ τὸν σιόρμαλιν καὶ σπόρο

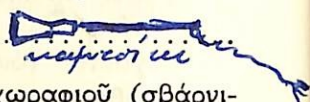
β) Με ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Μὲ ξύλον ἢ ὁποῖα εἶναι λοροδι-
 φεύοντα ὅσιν ἔσονται τῆς βουκέντρας ἢ τοῦ
 καρποῦ.

βουκέντρα

καρποῦ

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

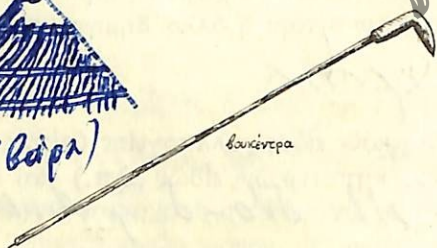
Μαύριον ἐν ὅσιν ὡς χαῖμα
 γίνῃ διβόλο.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδά, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

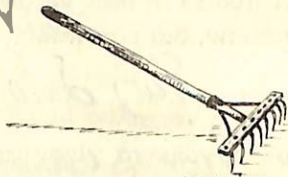
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

(σβάρν)

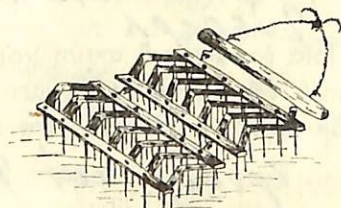
βουκέντρα

τσουμράνα

ὁ βολοκόπος ἢ ράκος

σβάρνα σιδερένια

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... *μασμά - τσολι*

.....

.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

*Ἡ μπαϊνιανὸν ἢ τὸν παλαιότ. τὸν ἑνά-
του τοῦ σβάρου καὶ αὐτὸν τὸν ἀπριόχορτον*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἴδους.

*Εἰς ὀσπρία (φασφία) μαζί με τὸν τσολι
αὐτοῦ καὶ τσολι καὶ αὐτὸν τὸν ἀπριόχορτον*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... *χωράφια*

*σημειώσαντες ὅτι ἐκαλλιέργησαν μετὰ βοῶν
μὲν τὰ πρῶτα καὶ βοῶν ὅταν μιντοῦ (χωρὶς βοῶν)
τὰ μετὰ τὴν βοῶν μετὰ βοῶν*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως.

*φασφία μετὰ τὸν τσολι - ἀπριόχορτον
καὶ ἐκαλλιέργησαν μετὰ βοῶν καὶ βοῶν καὶ
ἐκαλλιέργησαν μετὰ βοῶν καὶ βοῶν*

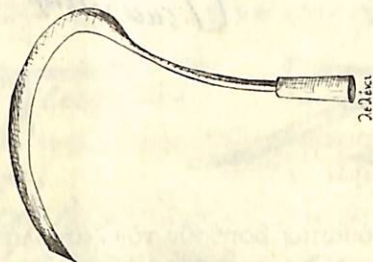
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

με δρεπάνι ὁ δοντωτό

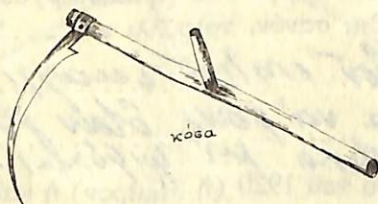
Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *κοσιὰ*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

ὁμαλή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

β. Ἐθρισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *δὲν ἦτο ἐκδιωριζόμενον*

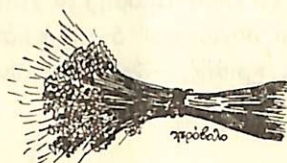
2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὗρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*4-5 χεριές μὲ τὰς μεγάλας πρὸς
ἐνὶ ἰδίαν κατεύθυνσιν*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *Κονιζοῦρια*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

*Περισσότεροι οἱ γυναῖκες ἢ οἱ ἄνδρες
 ἦσαν καὶ ἄνδρες*

- 2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*Ὅλοι ἐσθίωντες ἐργάζετο, δὲ ἐν τῇ ἐπιμέ-
 ρειαν, ἀλλὰ ἐμῆλιναν καὶ αὐτοὶ
 εἰς τὰς δίκαια τοῦ (ἐκκλησίᾳ ἡμερο-
 μισθίου). Τὸ φαγητὸν παρεχέται δωρεάν
 τῶν νοικοκυρῶν*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἐφέρον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέσση των) ;

*Ἐξ ἡμῶν ἐναι ἡμετεῖς, ἡμετεῖς, μαθηταί,
 ὁ ὅποιο ἐξέφρον ἡμετεῖς σκέψασθε
 φασ οἱ μαθηταί*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐδίδην προσοχὴν πότε δὲ ἀρχίσαν
τὴν τρίτην ἢ τὴν τετάρτην

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν διαφόρων
λαϊκὰ τραγούδια.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον ἔθιμος.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

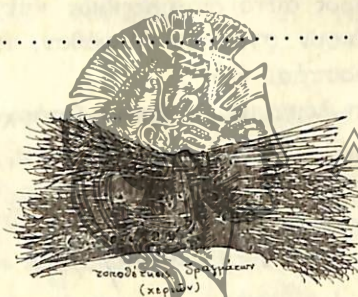
Ἐγένετο τὰ Πάχυντα 5-6 ἡμέρας νὰ
ξηρανθῶν καὶ μετὰ ἐδένοντο

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· με κοινὰ σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

με τὰ ἴδια τὰ παύχια.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκentrώνοντο εἰς ἰδίαν θέσιν μετὰ τὰ παύχια πρὸς τὰ μέσα - 10-20 δεμάτια μαζί.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Πρὶν*
τοῦ 1920 - κατὰ Μανώλη καὶ
Φεβρουάριον

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.

Μὲ τὸ λωπὶ ζεχνῶσαν καὶ
φωτῶν καὶ ἐβράζην τὴν παταίαν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Μαρίοτα*

Ἡ καλλιέργεια ἐπὶ τὸ ξηρὸν σιγέρον κίβλας
ἰόζυρον χόρτον καὶ δένδρον ἀγροῦ ξυραδῶν Ἀπο-
δυνάμειται πρὶν ἀποδύειν. Τὸ ὄνομα καὶ ἐξ
μαρκετορικῆς καὶ γεωγραφικῆς οὐραίας.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *Μὲ τὴν νοσοκὴ κατὰ τὸν Ἰούνιον.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Το δέμας (μπαγιάς) έρνε
το με την μπαγιάς. Είς τους κρεσσινούς άνοιχτόν
δεδω λεί κόντω δειρά. Ήσανν ζήλ ούχ μαλα και
αχού έτο ποσόντων το χαρτίρι, το έαυτόν και
αίχον το έδεν.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιών προς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
πρός τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἁλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μελεξέροτο εἰς τὸ ἁλώνι ἢ εἰς
λίαν αὐλήν, ὡς σπικόν και ἔτο ποσόντων
το σε δειρον.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἁλώνισμὸν
δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ;

Θεμωνιάστρα - θεμωνιάστρα ἔτο ποσόντων
σε θεμωνιάς, ἔτο ποσόντων αὐλωνοδῶν

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἁλώνι διὰ τὸν ἁλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἁλώνι ;

Υπῆρχε ἁλώνι διὰ τὸ δύχνησμα ἔδω
δεγαν ἔτα ζυγὸ μέρος ποὺ να βροδῶν
δεγας.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἁλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς
ποίαν θέσιν ;

Σε φυλὸ μέρος κοντὸ δὴ χωρά
φιδ -

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἂν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ πόσαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Σε' πορτὸ οἰκογένειαν - με' τὴν
δαπέδον ἐκ χρώματος καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον
εἶχε τὴν θυρωρίαν ἢ τὴν θυρωρίαν

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλῳνισμα, καὶ πότε λήγει ;

Τοῦτο καὶ ἐκτελεσθὲν ἀρχὴν

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλῳνο (μὲ δάπεδον ἐκ χρώματος)· πετράλῳνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Πετράλῳνο με' πλάκες καὶ
χωματάλῳνο

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἄλῳνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλῳνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χρώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)

Τὸ χωματάλῳνον ἐπαλείφεται διὰ μείγματος
πυλῶν βοῶν καὶ ἀχύρων

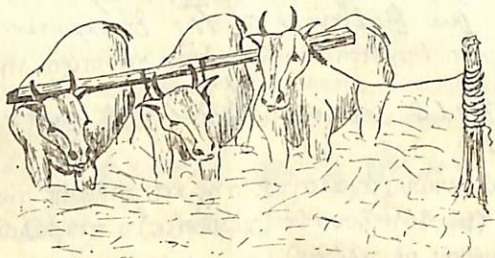
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλῳνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ὅχι. Ὅταν πρὸς τὴν
ἀρχὴν τοῦ ἄλῳνισμοῦ

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλῳνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

ταὶ δακρυαὶ πρὸς ταῖς μέσας σὲ μεία
σειρά... Ἀ. γὰρ... ἀρμενισθῶσιν αὐτῇ...
σειρά (σφύρα).

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

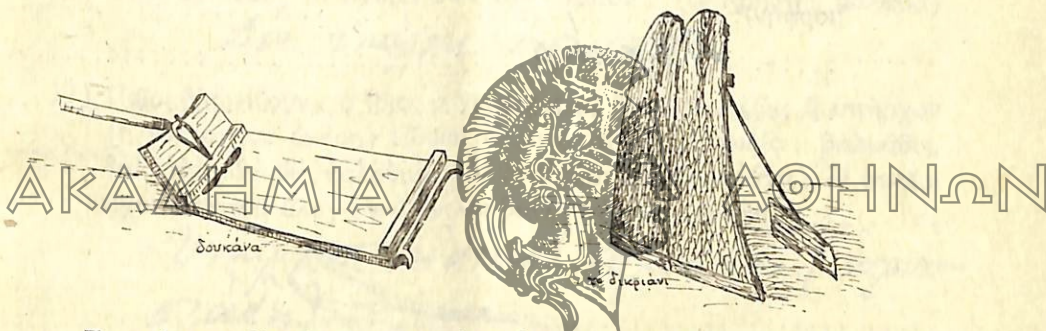
σφύρα... ὁ στηγερὸς οὖν καλεῖται
ὁ στηγερὸς οὖν καλεῖται

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἷς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τὸ σχοινί ἀπὸ ἐνὸς ὅπου δεδεμένον διαδραμὶνὰ
μὲν γέρου γέρου, διὰ τὰ παλῶν καὶ τῶν ὀρθῶν
σπάρει... τὰ τῶν δεδεμένων μετ' οὐκ ἐξ...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκίνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλώνιζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μετ' ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλώνιζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

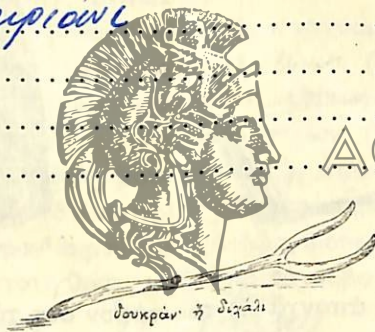
Δὲν νῦν ἀρχὴ ἐξ τῶν τόπων μετ'
ἀγωνιστικῶν μηχανημάτων

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην ;

..... ἀπὸ 11^{ης} ὥρας ἕως 2^{ου} ὧρου
..... ἔργον μαχαλὶ οὐ ἔργον

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

..... - διπυριάνι

δουκράνι ἢ διχάλι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

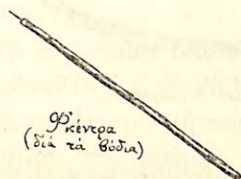
..... Ναι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

..... Διὰ τὰ βωδία γ' ἐνέτρα διὰ τὰ ἄλ-
λα γα... ἐλαφροῦς κ.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτρου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... *2-3 δρώσεις.*
ὅχι. Ἀρμυ'τορο

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... *Δεν υπάρχει σημασία.*

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

..... *ὑπάρχον εἰδικοί ἀλωνιστῆς (ἀλωνισ-
 οῦχοι).*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... *Με' δαρβίαι (διὰ βάρους).*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

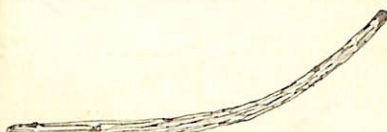
.....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

..... τὰ δοκρια ἐκ τῶν ἰσθμίων μετ' ὕδατος.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ κυρτοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

..... τὸ νοπονώμα, ἐγένετο ἐν τῇ ἐκείνῃ μερῇ
τῆς οἰκογενείας.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ναὶ ἔχον ἰδιαιτὴν τραγῳδίαν
(καρδιὰ δίδται εἰς βεχωριστὴ καρδίαν)

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωποι, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ετοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Μὲ ξύλινον δικριάνι

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

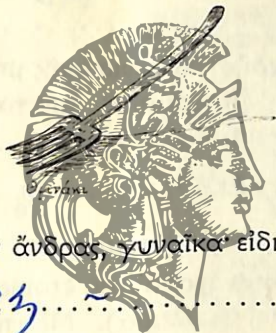
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ὁ σωρὸς ἔχει σχῆμα βρογχιδίου.
Ὅθεν ἐκαρφύνετο διὸτι ἐξ ἐνὸς σωρός.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Με φυτάρια.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἄνδρες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλωιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.....
.....
.....
.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἄλῳνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἄλῳνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τρῦς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

..... Μὲ τὸ κόσκινον καὶ ἀρυλῶν (ἰσχυρὸν)

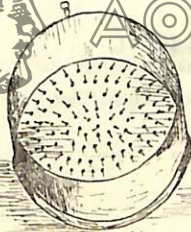
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρωθῆναι, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

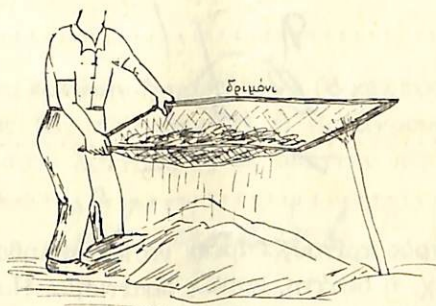
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον παλαιοῦ δερμάτινον

κόστρος ἢ ἀρυλῶν

δρεμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ὁ καρπὸς γίνεται σωρὸς μετὰ τοῦ σταυροῦ

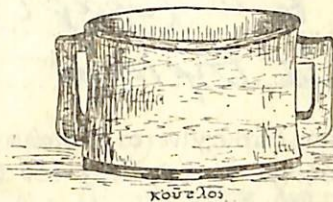
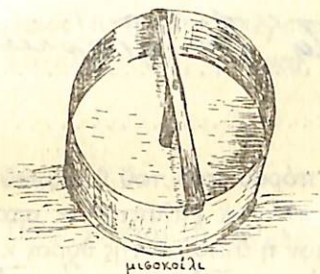
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

2x1

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

..... Πινάκι (18 ὀκάδες) 10 ἐν λ'
..... (11 πνοῦνα ἐν λ' 30) 72 ὀκάδες
.....

..... Πινάκι
..... χωρητικότης 18
..... ὀκάδες

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

.....
.....
.....
.....

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

.....
.....
.....
.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

.....
.....
.....
.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;
Εἰνέτω ἐξ' ἐνὶ ἀρχῇ
να καὶ ἐξ' ἐνὶ ὑπαιθρον ἐξ' ὁρίων
.....
.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

.....
ἐξ' ἐνὶ χωρᾷ κατὰ τὴν διάρκειαν
.....
ἐνὶ θερισμοῦ
.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

.....
Ναὶ καὶ ποιεῖται ἐξ' ἐνὶ
.....
ἀλώνισμα
.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....
Πλέγεις - ἐνὶ ἐνὶ χρόνον
.....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.....
ἐξ' ἐνὶ 23^{ης} Ἰουνίου
.....
.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

.....
ἐξ' ἐνὶ 23^{ης} Ἰουνίου ἐνὶ τῷ μέσῳ τοῦ
.....
.....
.....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιὰ αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

ὅτι παῖδες

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἔσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

*Πηδῆματα καὶ χοροὶ γύρω ἀπὸ
τὴν πυράν*

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

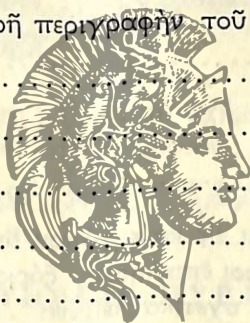
4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὴν συμφωνίαν, ὁ ἴδιος Τούρκος μέλλει ἢ ὁ ἀντι-
πρόσωπός του, καλῶς δυνάμεν εἰς τὸ χωρὶς τῆς συμφωνίας
τῆς συμφωνίας, ἔσθαι ὁ χωρὶς ἢ ὁ υποχρεωμένος καὶ ἔχει καί-
νε δέμα (10) σφυροῦ, καὶ τὴν ἀρεσμίαν του, ἐξέρχεται καὶ ἔπαυ-
ρε ἔχει σφυροῦ. ὁ χωρὶς εἰς ἀρχαία καὶ ἐξέρχεται εἰς τὴν καὶ
τὴν καρπὸν καὶ καὶ μετέδρα καὶ τὴν ἀποδοῖσιν καὶ μετὰ ὅ

ΑΘΗΝΑΝ

Πολλοί οὖν οἱ μετέωροι ἐκπορεύονται ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς
ἐνα χωρίον, ἀπογεμίζοντες ἐν ὅλῳ αὐτῷ προϊόντες εἰς
χρήματα καὶ τὴν ἐξουσίαν διὰ τὰ ὅσα μετὰ τὴν ἐκκλῆσην αὐτῶν.

Το 1913 όπως οι ναυτοί του χωριού ανέφεραν
είχαν βραβείο του εθνικού της έκτασης (για ναί
μαρι) του χωριού, ημερήσιας του ιδιοκτήτη πενήντα.

Στις 1918 έγινε το πρώτο συνέδριο των
το 1922 οι χώροι είναι το δικό τους

ορεψίδαντες ες τὸ θναῖον ὑπερβαίνοντες ἢ ἔκτατος ἐνός
ἐκείνου. Ἄρα ὅτε ἡ β' ἀναγνώρισις εἰς τὸ ὑπερβαίνον.

Οὕτω λοιπὸν οἱ μαθηταὶ τῶν κυρίων ἔργων μαθητεύ-
σαν ἄνθρωποι καὶ μαθητοὶ τῶν ὑψηλῶν τῶν καὶ
ἐξουσιῶν ἢ ἑταίροις εἶναι εἰσὶν ἐνδεχόμενοι.

Τὸ δὲ μαθητὸν οὐδὲν διακρίνει ἔχει.

Οἱ μαθηταὶ ἐκτελεῖ ἔργων ὑπερβαίνοντες τοὶ ἀγαθὰ ἔ-
ργα καὶ καὶ διακρίνουν αὐτοὶ κατὰ πόλιν.

Ἀπὸ ὅτε ὁ μαθητὴς διακρίνεται τῶν ὑποκειμένων καὶ
διακρίνεται αὐτῶν ἐν τῇ εἰς τοὺς λόγους τῶν μαθητῶν καὶ
ὁ ἴδιος ὑπερβαίνει τὸ θναῖον ὑπερβαίνει τὸ τίμα καὶ
ὁμαρτυρεῖται τῇ οὐκ ἐκείνῳ καὶ ὑποκρίνεται αὐτῶν.

Ἡ μαθητὴς καὶ μαθητῶν

Οἱ μαθηταὶ ἀποφασίζουσιν καὶ εἰς τὴν μαθητῶν καὶ
ἐκ τῆς ἀποφασίσεως. Εἰς τὴν ἀποφασίσεως καὶ ἀποφασίζουσιν
διὰ τῶν μαθητῶν καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936 ἤρχισαν να
χρησιμοποιῶν καὶ χημικὰ ἀποφασίζουσιν.

Τοὶ ἴσοι χωρία καὶ ἀποφασίζουσιν ἀποφασίζουσιν καὶ τοὶ
ἐκτελεῖ (μαθητῶν) καὶ ἐκτελεῖ εἰς μαθητῶν καὶ τοὶ
ἀποφασίζουσιν ἀποφασίζουσιν. Τοὶ ἴσοι χωρία καὶ ἀποφασίζουσιν
οὐκ ἐκτελεῖ καὶ ἔργων μαθητῶν.

— Διὰ τὴν μαθητῶν καὶ ὑψηλῶν (ὁμαρτυρεῖται - διδοῖται -
μαθητῶν), ἀρχικῶς ἐκτελεῖ μαθητῶν μαθητῶν ἀποφασίζουσιν
μετ' οὐκ ἐκείνῳ, τοὶ θναῖον μαθητῶν ἀποφασίζουσιν
ἐκτελεῖ ὑψηλῶν, οἱ ἀποφασίζουσιν. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 ἀπο-
φασίζουσιν μαθητῶν διὰ τὴν ὁμαρτυρεῖται καὶ τοὶ διδοῖται, τοὶ
οὐκ ἐκείνῳ μαθητῶν ἀποφασίζουσιν (μαθητῶν).

Τελειοῦται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950. ἀποφασίζουσιν διὰ
ὁμαρτυρεῖται, ἐκτελεῖ μαθητῶν ὑψηλῶν καὶ ἀποφασίζουσιν
μαθητῶν.

Διὰ τῆς παρρησίας τῶν ἀγῶν ἐχρησιμοποιοῦν
φύδρα ἢ ἀγορὰς δι' ὁποῖα ἐφυλάσσων (ἔβηναν) τὰ
μὲν φύδρα μὲ ζύζινον τυγνὺν καὶ δὲ ἀγορὰς με ἐλα-
μωρηγάν.

Τὰ χωρία τὰ ὁρῶνται οἱ ἄνθρωποι, αὐτὰ δὲ πρὸς
μας βουδῶν. Μερικοὶ ἔπαυον καὶ τερπίζονται διὰ
τὰ ὁρῶντα τῶν χωρίων.

Το ἄλλο ἐκείνην παρὰ (συμπί) διὰ τῆς μαγί-
μων. Κεῖν' ἔσαν περὶ τῆς συμπί τῶν ἑσπερίων καὶ τοῦ
ὁ ἕνας ἐπὶ τὸ ἄλλο τοῦ ἑνός.

Αὐτὸ ἔργον αὐτὸ ἀντιπαρατίθεται ἡμῶν ὑπομνήματα ἱερὰ:
Ὁ δὲ ἔργον, ὁ δὲ δόξα καὶ ὁ ὄνομα. Ἀνάμνησιν εἶχον
καὶ ὁλοκαυτωμάτων καὶ τοῦ ἐκτελέσματος οἱ δὲ ὁ δὲ.

Δὲς τιμῶναι τὰ εἴδη δὲ μαθητῶν με'
 τὰ εἴδη τῶν μαθητῶν, εἰδὲς τὰς διαφορὰς τὰς ἐν αὐτοῖς
 τὰ οὐδ' ἓν με' τὸ ἓν ἐν ἑνὶ με' τὸ ἓν οὐδ'
 ἓν καὶ τὸ ἐν ἑνὶ χωρὶς.

Kardinalatın Ziyaretleri ve Hırsatları

Το μαγαζονόμι (ἀραβόνομο) ἀνιστάται ποσὴν ἐργασίαν
καὶ μεγάλης ἐποχίδος. ἔχομε λοιπὸν καμαρο-
νομο καὶ λοιποὺς νομοὺς. Ταῖς νομοθεσίαις τοῖς χωρίοις
τοῖς χωρίοις μετ' αὐτοῦ δὲ περὶ ἐκείνων πᾶσι τοῖς
ὄντοισιν ὁμοίως γὰρ καὶ τοῖς νομοῖς. Αἱ ἄλλαι ἐργα-
σίαι εἰσὶν αὐτῶν.

Το χωράφι το έρριξαν παλαιά το δ. λογιστή, το σκα-
 νιστή και το έτοιμασάν δια τὴν οικοίαν.

Ἡ ἐπορὰ τῶν ἀγαθῶν τῶν γίνεται καὶ αὐτῶν. Ὁ λαὸς
προχωρεῖ μετὰ τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τῶν
ποταμῶν καὶ τῶν ἡμῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν.

Over gulden met goud en zilver 0,15 tot 0,20
van met tot 0,25.

Ὅταν ἐρπύλλον κώβον ἐξ κερύβει (ρομαί) πάλιν
ἀπὸ τοῦ κωβόμα (κωβό) καὶ ἀπὸ τῆς κωβόμα
ἐξ ἀποδυναμῶν καὶ ἐρπύλλον τῶν κωβό ἐν κωβόμα.

Τοις μαθηταῖς τοῖς μαστέροις με' τὰ χέρια καὶ τοῖς
οργανοῦσι καὶ τὸ ἔργον ἐκ τῆς οὐχίας τοῦ αἵματος.

Και ένα βράδυ είδοναι τον άνδρα που είχα
χρειαστεί και ομολογούσαν ότι είχα κάνει το έργο
και να μην τον είχα μαγειρέψει, ξεμαγειρώσει τον
φύλακα από τον μαγειρέμα.

καὶ τοὶ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔχοντες τραπεζίδας
καὶ τοὶ υἱοὶ αὐτοῦ οὕτω καὶ ποιεῖ καὶ ἑαυτοὶ
ὑποκαταβαίνει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΟΙ ΜΑΓΡΟΙ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ
Ο ΜΕΡΟΣ ΡΕ ΒΑΙ ΣΑΡΤΑ (ΔΙΑΒΟΛΑ) Η ΡΕ ΕΙΔΙΚΑ
ΠΡΟΙΟΔΙ ΖΥΖΕ, ΔΕΝ ΤΟΙ "ΤΟΙΔΕΝΑ" -

Τὸ παρῶν καὶ μετὰ ἀρχιερεῖς, ὑπάρχει
καὶ ἀποθνήσκει ἐν τῇ δευτέρᾳ.

Kayserpatınai Zeyretan Jidi bi oibet

Το σπέρμα έχει διαφορετικές φασίδες.

Τὸ ὁλοῦν συνέπλεον αἰσῶν ἔργων καὶ ἁμαρ-
τιῶν τὸ χωρᾷ, με' ὅ κερε-

Χρὸς ἑαυτὸν μεταί' ἐξ αὐτοῦμα διὰ τὰ γέγονεν ταί' ἔπειτα καὶ τὴν ἀποστολὴν τὸν. Ἐπειδὴ οὐκ ὄντος τὰ ἀρχαῖα χόρτα καὶ τὰ δι' ἑαυτὸν αὐτὸν.

— Ο Θεοτοκος γίνεται μετ' αμαρτωλούς σφραγίζοντας
αυτὸς πρῶτον καὶ ἑαυτὸς.

Κόβεται σε χερίδες (5-6) και ύστερα σε 2-4
εγέρες δίνονται χερίδες σε χερόβουρα ή και λωρίδα

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ
Β' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΡΤΗΣ

Αριθ. Πρωτ. 502

Εν Αρτη τῇ 18-7-1970

Πρός

Τό Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Ἀναγνωστοπούλου 14

Ἀθ ἡ ν α ς (136)

ἔχομεν τήν τιμήν, κατόπιν τοῦ ἀπό 10-11-69 ὑμετέρου ἐγγράφου,
νά ἐπαναποστείλωμεν ὑμῖν τριάντα τρία (33) ἐρωτηματολόγια διά
γεωργικά ἐργαλεῖα καί κατ' ἐξοχόν πυράς, δεόντως συμπληρωμένα
καί νά γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὰ ὑπολειπόμενα ἑπτὰ τοιαῦτα, ἐκ τῶν
ἀποσταλέντων ἡμῖν τεσσαράκοντα, ἔχουν ἀποσταλῆ ἀπ' εὐθείας πρὸς
ὑμᾶς.

Ο Ἀναπλ. Ἐπιθεωρητοῦ Β' Ἀρτης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ